

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 75:

Forslag til folketingsbeslutning om kvaliteten af behandlingen på sikre institutioner for kriminelle børn og unge.

Af Sandy Brinck (S) m.fl.
(Fremsat 28/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Det fremgår af beslutningsforslaget, at der skal være en ordentlig udredning af kriminelle børn og unge, og at der skal være den fornødne psykiatriske og psykologiske ekspertise, og endelig, at bekendtgørelsen om magtanvendelse skal give de relevante redskaber over for målgruppen af unge.

Jeg er helt enig i målsætningerne, men jeg mener, at regeringen allerede har taget de nødvendige skridt for at opfylde målsætningerne. Regeringens politik retter sig først mod de unges opvækst, før skaden er sket. Hvis skaden sker og en ung begår kriminalitet, vil vi give den unge en forsvarlig socialfaglig støtte til at komme videre med sit liv uden kriminalitet.

Børn og unge, der begår alvorlig kriminalitet, har behov for massiv støtte. Det viser regeringens konkrete politik da også både i den forebyggende og den efterfølgende indsats.

Der er allerede taget en række initiativer, der skal sikre kvalitet og indhold i behandlingen af de unge. Kommunen har allerede i dag en forpligtelse til at undersøge, om den unge har en psykisk lidelse. Socialministeriet støtter metodeudviklingen, der kan hjælpe kommunerne i dette undersøgelsesarbejde.

Socialministeriet har også ydet støtte til efteruddannelse af det personale, der er på de sikrede afdelinger, som arbejder med de mest udfordrende unge. Dernæst skal vi selvfølgelig sørge for, at der er den nødvendige kapacitet dels i børne- og ungdomspsykiatrien, dels i form af sikrede pladser til unge med psykiske lidelser.

Psykiatriaftalen for 2003-2006 forbedrer kapaciteten i børne- og ungdomspsykiatrien, så den i højere grad kan inddrages, når det bliver nødvendigt at undersøge de unge. Dernæst er der på finansloven for 2004 afsat midler til tilskud til etablering af sikrede pladser også for de mest voldelige unge og unge med psykiske lidelser. Det er nemlig regeringens ønske, at de unge skal holdes ude af arresthuse og fængsler.

Jeg har taget kontakt til Storstrøms, Fyns og Århus Amter. Alle tre amter har taget positivt imod forslaget om snarest muligt at etablere flere sikrede pladser hos dem. I Århus Amt vil der bl.a. blive etableret pladser til unge med psykiske lidelser i tæt samarbejde med landets største institution for børne- og ungdomspsykiatri i Ris-skov.

Desuden er Socialministeriet i fuld gang med at justere bekendtgørelsen om magtanvendelse, så de sikrede afdelinger i større grad kan rumme de mest voldelige unge med psykiske lidelser. I det arbejde har der været afholdt et møde med repræsentanter fra amt, politi, kriminalforsorgen, børne- og ungdomspsykiatrien og en sikret afdeling.

Derfor mener jeg, at vi har opfyldt Socialdemokratiets ønsker på dette område, for jeg er meget enig i, at det er nødvendigt med en forbedret indsats.

Kl. 19.30

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Tak for besvarelsen eller kommentarerne. Men i regeringens egen rapport om kulegravning af særlige støtteområder for børn og unge, som jo faktisk har til formål at se, hvor man kan spare penge eller gøre tingene billigere, er der i hvert fald et sted, hvor man siger, at der ikke er en tilstrækkelig indsats. Der står på side 72 og 73, at arbejdsgruppen om grænsefladen mellem social- og sundhedssektoren har konstateret, at der er manglende muligheder for at afdække, om visse af de kriminelle unge lider af ubehandlede psykiatriske lidelser og/eller hjerneskader.

Der er altså manglende muligheder. Og den rapport er fra maj 2003. På hvilken måde er der i

det, ministeren svarer, rettet op på de manglende muligheder?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

I og med at det er noget, som kommunen skal gøre i dag, kan man jo sige, at det, de kan have besvær med i kommunen, så er at finde en god metode til at gøre det. Derfor har vi jo støttet de her metodeudviklingsprojekter, hvor Fyns Amt netop er i gang med at finde ud af, hvordan vi kan lave en bedre screening bl.a. ved brug af psykologiske test osv. Det vil vi jo gerne have udbredt.

For jeg er fuldstændig enig med forslagsstillerne i, at det her er meget nødvendigt. Og rapporten, som fru Karen Jespersen refererer til, er jo en embedsmændsrapport, og det giver sig altså udtryk i, at der er forskellige anbefalinger, eller der kan være konklusioner, jeg ikke nødvendigvis er enig i.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

I et svar fra ministeren fra den 21. maj 2003 står der en beskrivelse af, på hvilken måde kommunen har en forpligtelse, og det er jo en ret passiv forpligtelse. Der er nogle læger knyttet til Københavns fængsler og fængselslæger ude i arresterne, og hvis de oplever, at der er noget, kan de henvende sig til en psykolog eller psykiater.

Men forslaget her går ud på, at psykologerne og psykiaterne simpelt hen skal i kontakt med hver enkelt ung, der kommer ind på den sikrede afdeling. Det er jo også baggrunden for en undersøgelse fra børnepsykiatrisk afdeling af 100 unge mennesker, og den anbefaler direkte en screening. Det springende punkt er vel, om man ikke bare letter vejen for det system, der er i dag, men direkte går ind og pålægger, at der skal ske en screening, altså en undersøgelse af hver enkelt ung, der kommer ind på de sikrede afdelinger. Det er det, jeg er interesseret i at høre om, regeringens er med på.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg mener jo, at den screening foregår i dag, i og med at kommunen har pligt til at foretage den. Det kan så være, at de ikke synes, at de har de rette redskaber til at gøre det rigtigt, men der er muligheder. Hvis man er i tvivl, vil det jo ikke være hensigtsmæssigt at lade personen tvangsindlægges, men man kunne lave en aftale med

den psykiatriske afdeling, der er på et nærliggende hospital, for at få foretaget den her screening. Det kan jeg ikke se nogen problemer i.

Vi synes, at gruppen er for stor, men den er jo heldigvis ikke uoverskuelig stor i forhold til at lave en korrekt screening.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Ministeren bliver ved med at henvise til kommunernes pligt. Nu er der jo rigtig mange af de unge mennesker, som er på sikrede institutioner, som er det på baggrund af dom eller varetægt, og det er de jo, fordi vi herindefra har sagt: Vi synes ikke, at de skal sidde i fængsler, men vi synes, at de skal have en socialpædagogisk behandling.

Der er det så, at vi fra socialdemokratisk side synes, at vi hele tiden bliver nødt til at justere den behandling, vi giver de unge mennesker, for at det rent faktisk giver et positivt resultat i den anden ende. Når vi nu får viden om, at ganske, ganske mange af dem har psykiske eller psykologiske problemer, så synes vi også, det er vores pligt herinde at sørge for, at den behandling, de udsættes for for at få et godt resultat, faktisk matcher deres behov.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg er jo fuldstændig enig, men jeg mener bare, at vi har gennemført det, Socialdemokratiet efterspørger. Det er sådan, at hvis ikke den handlekommune, der har ansvaret, har foretaget de her undersøgelser eller en vurdering af den unges behov, kan man så også, når den unge er blevet anbragt på en sikret institution, rette henvendelse til amtskommunen for at få foretaget den her screening, så man får givet det rigtige tilbud til den unge.

Kl. 19.35

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det skulle være en meget, meget stor og glædelig overraskelse for mig, hvis der bare ikke er noget problem længere, for det er ikke længere siden end i sommer, hvor vi havde en ret stor diskussion i løbet af august i dagbladet Politiken. Det var netop de her sikrede institutioner, der sagde: Vi har altså et meget, meget stort problem.

Den 16. august 2003 udtaler Jørgen Frølich fra Nykøbing Sjælland, hvor de har Bakkegården:

»Vi er slet ikke gearet til at tage os af dem – de skal have psykiatrisk behandling.«

Har man virkelig på så kort tid fået sørget for fuldstændig at eliminere problemet, for så er jeg fuld af beundring? Jeg er bare ikke helt sikker på, at det forholder sig sådan i virkeligheden. Det er ikke det, vi får at vide fra de folk, som bevæger sig ude i marken.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Ja, vi har været meget hurtige og løst problemet via forhandling med de amter, der havde mulighed for at udvide kapaciteten, og Århus Amt, hvor jo Risskov er et stort børne- og ungdomspsykiatrisk ekspertsted, har indvilget i, at man i Grenaa opretter et antal pladser og så med børne- og ungdomspsykiatrien på Risskov har et samarbejde om de unge, der måtte komme dér. For det er jo fuldstændig rigtigt, at der i foråret ingen pladser var. Nu har vi så fået dem etableret.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er jo en vigtig diskussion, også fordi det retssikkerhedsmæssigt – det tror jeg også at ministeren medgiver – er ret skævt, hvis vi kommer til at straffe unge, der har et helt andet problem, nemlig et behandlingsproblem. Ministeren lyder jo meget sikker i stemmen, med hensyn til at det problem, vi havde, som undersøgelsen påpeger, nemlig at syv ud af ti anbragte på sikrede afdelinger havde psykiatriske lidelser, nu er løst, så der fuldt ud bliver tjekket.

Jeg er med på, at regeringen etablerer det nye tilbud i Risskov. Men lå der også i ministerens svar, at ministeren mener, at den undersøgelse ikke længere holder vand, og at vi i dag er et sted, hvor de unge, der bliver anbragt på sikrede institutioner, bliver undersøgt, også for psykiatriske lidelser, så vi ikke i dag har nogen anbragt, der i virkeligheden burde have behandling i stedet for straf?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Nej, det vil jeg ikke garantere. Det er heller ikke det, jeg siger. Jeg siger, at regeringen har handlet hurtigt for at skaffe de pladser, der er behov for. For der er behov for nogle, der kan tage unge med psykiske lidelser. Det har der ikke været før.

Vi har skabt plads til, at der også bliver etableret plads til de her meget, meget voldelige unge, som er meget udadreagerende – et ord, en anden formand, der somme tider sidder i stolen, godt nok ikke vil have man bruger. Det er også derfor, vi er ved at se på, hvordan man kan ændre magtanvendelsesreglerne netop for at undgå, at de kommer i fængsel.

Med hensyn til screeningen har man pligt til det i dag. Men jeg medgiver, at den godt kan blive bedre, men vi har sat foranstaltninger i gang, så den kan blive bedre, og så kan vi jo næsten ikke gøre mere, for vi er ved at metodeudvikle i forhold til, hvordan screeningen kan blive bedre.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er også meget glædeligt overrasket, hvis det nu pludselig er sådan, at unge, som er taget af politiet for noget kriminelt, fremover kan være sikre på, at der bliver lavet en screening på, hvorvidt de har nogle psykiatriske problemer, og hvorvidt de har en så lav mental udvikling, at de slet ikke hører hjemme i hele det system, der er bygget op omkring domme, anbringelser, sikrede institutioner osv. Jeg synes, det er en meget glædelig overraskelse, at ministeren kan fortælle os, at det nu er ved at være etableret over hele landet. Det vil jeg da tage med til de retspolitiske diskussioner, for det er jo noget af det, vi virkelig har diskuteret.

Men jeg undrer mig bare lidt over, hvor den pludselige kapacitet er kommet fra. For det har jo hidtil været et af problemerne i forhold til at få det her i gang, at man simpelt hen ikke havde kapaciteten. Men det glæder mig, at ministeren åbenbart kan fortælle os, at nu bliver der lavet sådan en screening. Jeg vil spørge ministeren: Omfatter den alle?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg er meget ked af, at jeg er dårlig til at sælge regeringens politik på det her område, for der er afsat noget nær 100 mio. kr. i finansloven til udbygning af det her område. Det er derfor, at pladserne er der, og vi har, så snart finansloven var indgået, forhandlet med forskellige institutioner, der er der i forvejen, for det ville være den hurtigste måde at udvide på. Det bliver ikke i hele landet, det har jeg heller ikke sagt. Jeg har sagt, at Århus Amt har sagt ja til at udbygge netop på det her område, hvor vi taler om unge

med psykiske lidelser, og så er der andre, der vil udvide i forhold til de meget voldelige unge, så der alt i alt bliver en kapacitetsudvidelse.

Kl. 19.40

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg har nok ikke været god nok til at stille mit spørgsmål præcist. Jeg spurgte ikke om pladser for dem, der så bliver diagnosticeret på den ene eller den anden måde, men jeg spurgte til screeningen. Netop fordi vi har den undersøgelse, der viser, at der er så mange, som sidder spærret inde under kriminalforsorgssystemet, selv om de egentlig burde være under det psykiatriske system eller under det, der tidligere hed særfor sorgen eller åndssvageforsorgen.

Det ville da glæde mig meget, hvis det er sådan nu, at vi sikrer, at de unge bliver screenet, hvis der bare er den mindste mistanke om, at der kan være nogle andre ting galt end bare, at de er kriminelle. For det ville da være et kolossal fremskridt, og jeg synes da, at vi burde gøre noget for at udbrede den viden.

Det er noget, der virkelig har været efterlyst både på det sociale og på det retspolitiske område. Så er det sådan, at der nu sker en screening af alle unge, hvis der bare er den mindste mistanke om, at der kan være noget andet galt end bare, at de er kriminelle?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Det vil jeg håbe at der gør, for det skal man som kommune. Kan man ikke gøre det selv, kan man få bistand fra amtet, der har en forpligtelse til at bistå ved undersøgelser, som ligger uden for kommunens muligheder.

Så er det, jeg siger, at man selvfølgelig vil opleve, at ikke alle er lige gode til det her. Det er derfor, vi nu prøver at udvikle nogle metoder, og kunne man lave en psykologisk test, som bl.a. vil kunne blive brugt, og som er gangbar, så vil det her jo klart være et fremskridt.

Men det er jo det, vi er i fuld gang med at lave, så jeg synes næsten ikke, at vi kan være mere effektive, end vi er, for at få løst det her problem.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er meget glædeligt i forhold til behandlingen. Jeg vil bede ministeren om at kon-

kretisere, hvad det er for ændringer i magtanvendelsescirculæret, man planlægger i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Det kan jeg ikke sige. Som sagt er vi gået i samarbejde med Fyns Amt. Det er dem, der har den største erfaring med de meget voldelige unge, og det er også dem, der ville være med til at udbygge pladser til de meget voldelige unge. Vi samarbejder også med de andre, jeg nævnte, altså amtet og politiet og kriminalforsorgen osv., for at finde ud af, hvad der så er behov for. Jeg kender ikke resultatet af de drøftelser endnu, så det bliver selvfølgelig et meget fagligt indhold ud fra de erfaringer, de har dannet sig især i Fyns Amt.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Betyder det, at man indhenter erfaringer fra de steder, hvor man også har nogle af de meget voldelige unge, men hvor man ikke oplever et behov for øgede magtbeføjelser, fordi man med medarbejdernes uddannelsesmæssige baggrund og efteruddannelse, og hvad ved jeg, alt muligt efter bogen, ikke oplever, at man har brug for øgede magtbeføjelser? Indgår det også i overvejelserne, så man kan gå begge veje, altså se på, om der er brug for øgede magtbeføjelser, men også se på den måde, som institutionen er struktureret på i forhold til at få volden til at forsvinde i stedet for at give medarbejderne mulighed for at udøve magt?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Det ved jeg ikke, men jeg vil gerne give spørgeren et skriftligt svar på det. Men jeg kunne ikke forestille mig andet. Selvfølgelig har man nogle erfaringer fra Fyns Amt, der gør, at man godt vil have nogle øgede magtbeføjelser, men med henvisning også til den diskussion, vi havde på hele ældre/demensområdet og handicapområdet, drejer det sig om, at mindst mulig magtanvendelse er at foretrække, og det kunne jeg ikke forestille mig andet end at man tager højde for.

Men som sagt vil jeg selvfølgelig undersøge det og sikre mig, at man også bruger den erfaring fra de steder, hvor man har positive erfaringer med det.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Vi siger tak til ministeren, og så er det hr. Karsten Nonbo som ordfører.

Karsten Nonbo (V):

Nu lød det på spørgsmålet, nærmest som om det var ministeren, der var kommet med beslutningsforslaget, for man gik i offensiven og spurgte ministeren. Jeg mener, det er et beslutningsforslag fra Socialdemokraterne, og derfor vil jeg stille spørgsmålet til Socialdemokraterne, for de må jo mene noget med det beslutningsforslag, de kommer med.

Jeg vil da overordnet sige, at jeg finder, at emnet er særdeles relevant, altså det emne, som Socialdemokraterne har skrevet om. Ministeren synes også, at det er relevant, for ministeren er i gang med at agere på området.

Men jeg spørger lige mig selv, når jeg ser de beslutningsforslag: Indeholder det her beslutningsforslag egentlig noget nyt? Det rejser i hvert fald en del spørgsmål, som det kunne være interessant at debattere og også at få svar på. Nu skriver f.eks. forslagsstillerne, at flere og flere institutioner melder, at de ikke magter opgaven. De unge skal have en psykiatrisk behandling. Forslagsstillerne henviser til, at forstanderen på Bakkegården som forstander på en ud af syv sikrede institutioner har sagt sådan.

Kl. 19.45

Men har vi hørt fra de andre? Hvad siger de? Hvad mener de? Mener de det samme? Jeg greb telefonen og ringede til Stevnfortet, og på Stevnfortet erklærede man, at man havde et udmærket samarbejde med amtet. Det var sådan, at hvis man havde mistanke, bare den mindste mistanke, om, at der skulle screenes, stillede der en medarbejder fra amtet og foretog en sådan screening.

Og hvis den udmøntede sig i noget, som man ikke kunne klare på institutionen, fik man også den relevante service fra amtet. Så amtet stillede både med mandskab til at screene og mandskab til at behandle. Så på Stevnfortet var man meget, meget glad for samarbejdet, og jeg spurgte, om jeg måtte citere dem for det, og det måtte jeg hellere end gerne.

Nu skriver man også, at forstanderen på Bakkegården ønsker særlige arresthuse for disse unge. Det gjorde man i og for sig også, da jeg snakkede med forstanderen på Stevnfortet, men det kan jeg ikke rigtig se at forslagsstillerne ønsker. De ønsker faktisk det modsatte. Så må jeg spørge: Hvorfor ønsker man det modsatte? Man

skriver i beslutningsforslaget, at institutionen ikke skal sende sorteper videre. Så spørger jeg egentlig: Hvorfor ikke? Var det måske ikke bedre med lidt tålelig uro på seks institutioner og så helt utålelig uro på den syvende? Så kunne man bemande derefter på den syvende institution, hvilket man jo også lægger op til at man gerne vil i Risskov.

Så skrives der også i rapporten, at i kulegravningen af særlige støtteområder for børn og unge afdækkes flere åbenbare behov for justeringer af indholdet på de sikrede institutioner, således at de er i stand til at løfte opgaven.

Jeg kunne godt tænke mig nogle eksempler fra forslagsstillerne på, hvad det er for nogle ting, som man ikke kan løfte. Jeg har svært ved at se de eksempler i rapporten, og hvis man bare videreciterer rapporten, kunne vi i fællesskab stille de spørgsmål videre, for jeg ser ikke noget svar på det.

Så skriver man endelig fra forslagsstillerne side, at magtanvendelsescirkulæret bør gennemgås med henblik på at give personalet relevante redskaber i forhold til en stadig tungere gruppe beboere. Så kan jeg igen spørge mig selv: Skal det forstås sådan, at forslagsstillerne ønsker flere disciplinarmidler på den enkelte institution? Og i hvilken retning skal disse disciplinarmidler gå? Skal det være en form for isolation? Skal det være en form for fiksering? Eller hvad ønsker man? Hvad ønsker man selv? Det kunne jeg godt tænke mig at vide, for det kunne jo være, at vi var helt enige om, at der skulle strammes op, og at de skulle have nogle ekstra beføjelser.

Jeg må så sige, at jeg stillede samme spørgsmål til institutionslederen på Stevnfortet. Han sagde umiddelbart nej tak, for hvis de får yderligere beføjelser, betyder det, at de skal til at anvende en magt, de ikke er så glade for. Så vil vi hellere have samlet dem, der har brug for den magt eller den behandling, på en særlig institution for nogle sådanne.

Så jeg har en del spørgsmål til forslagsstillerne, som man enten kan svare på i dag, eller vi kan drøfte videre under udvalgsarbejdet. Men summa summarum, jeg ser egentlig ikke noget nyt i beslutningsforslaget. De muligheder er til stede, medmindre der ligger noget gemt eller dækket i selve magtanvendelsescirkulæret, altså at man vil noget andet, end magtanvendelsescirkulæret allerede indeholder.

Så hvis jeg kunne få lidt pejlemærker i den retning, ville jeg blive glad.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hvis ordføreren vil blive her, så er der foreløbig en kort bemærkning fra fru Karen Jespersen.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Baggrunden for forslaget er jo ikke mindst den undersøgelse, som socialministeren også har kommenteret i et svar fra den 21. maj 2003 fra Retspsykiatrisk Institut, og som ministeren sammenfatter på følgende måde: Undersøgelsen, som omfatter 100 unge mænd, påviser en meget høj forekomst af psykisk sygdom samt personligheds- og adfærdsforstyrrelser. Der peges i undersøgelsen på, at der er behov for større opmærksomhed over for psykiske lidelser hos unge, som kommer i kontakt med retsvæsenet, og det anbefales, at der foretages en screening, således at unge med psykiske lidelser på et tidligt tidspunkt kan identificeres.

Kl. 19.50

Det er den anbefaling, som vi har lyttet til, og vi siger, at der er brug for det. Ikke bare når man oplever, at her kan være et problem, men mange må systematisk lave det her tjek af alle de unge, der kommer ind.

Derfor kunne jeg omvendt spørge: Hvis ikke der er noget nyt i at foretage en systematisk screening, hvor fremgår det så, hvornår kommunerne eller amterne har fået forpligtelsen til at foretage den screening? Og hvor fremgår det, at alle unge, der kommer ind, skal screenes?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg vil gøre opmærksom på, at den røde pære nede på bordet har lyst længe.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil hellere se på det praktiske. Her er en forstander, som er glad for, som det foregår i praksis, og de her ungdomsinstitutioner drives jo netop i samarbejde med amtet, og det vil sige, at har man flydende personale, der kan komme ind. Så har amtet heldigvis ikke opdaget, hvis der nogle steder står, at de ikke skal, for de gør det åbenbart. Det må vel være det primære, at de gør det.

Det er så bare den situation, vi tilsyneladende skal have løst på Bakkegården i Vestsjællands Amt. Og vi skal have undersøgt, hvordan forholdene i øvrigt er på de fem andre, for er der et

problem, så skal vi, som jeg siger, se på det efter førstebehandlingen.

Men ministeren har ligesom givet det løfte, at der ikke er det store problem, og så ringede jeg, jeg vil ikke sige ud fra tilfældighedskriteriet, men næsten, til en institution, jeg kendte lidt til, og spurgte: Sig det ærligt, er der nogle problemer, så vil jeg høre det nu. Og det havde man ikke.

Så vi skal vel ikke lede efter cirkulærer, hvor der står, at de skal gøre det, for det ved alle jo tilsyneladende åbenbart at de skal, for de gør det i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Det er al ære værd, at hr. Karsten Nonbo har kontaktet Stevnstortet. Det er utrolig vigtigt, at vi i fællesskab, synes jeg, siger, at her ligger et problem. Jeg mener faktisk, at der er et stort problem med de unge, og at der er behov for den der systematiske vurdering af dem. Det lyder jo, som om Stevnstortet har et godt samarbejde, som noget jo tyder på at man ikke har alle steder.

Det vigtige er jo så, om vi er enige om, at der skal være den her systematiske screening af alle unge, der kommer ind på de sikrede afdelinger, fordi de udgør en af de tungeste grupper af unge. Så hvis vi er enige om, at det skal der være, og at hvis ikke det fungerer alle steder, skal det bringes til at fungere, så er det fint.

Jeg vil spørge: Er ordføreren enig i, at det er det, der er det fælles mål?

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Det vil jo nok være en lidt drastisk beslutning at lave systematisk screening, for som jeg læser tallene, er det altså 7 ud af de 100, som er fundet ikke strafegnede. Når det er 7 ud af 10, som hr. Villy Søvnald også nævner, må de 63 være nogle, der har lidt psykiske lidelser, men stadig væk er fundet strafegnede. Så er der jo 30 tilbage, som alle og enhver kan se bare er uden for pædagogisk rækkevidde, og de vil ikke noget som helst.

Skal vi til at lave systematisk screening på alle, er det altså immer væk de tal, 30 pct., som vi trækker en screening ned over hovedet på, hvor den slet ikke er nødvendig. Det mener jeg ville være spild af ressourcer.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Lige for at rette det med antallet, så er det faktisk 69 pct. – 69 pct. – som har en psykisk lidelse. Det er det, rapporten fastslår.

Hr. Nonbo spørger til behovet, og jeg ved, at hr. Nonbo har været med ude at besøge flere af institutionerne, for jeg har selv været med i samme delegation. Derfor vil hr. Nonbo også vide, at vi gang på gang er blevet præsenteret for ønsket om at få noget bistand til at klare lige netop det problem for de unge mennesker, nemlig at de har nogle psykiske lidelser. Det behov er så understøttet af den rapport, som min kollega fru Karen Jespersen har nævnt nogle gange, og derfor kan det undre mig lidt, at Venstre synes, at der er behov for yderligere undersøgelser.

Det er jo kun glædeligt, hvis det på Stevnstortet fungerer, men det er vel nødvendigt – det tror jeg også at hr. Nonbo mener – at vi sørger for, at vi ikke som system kommer til at behandle nogle som bøller, når det, de rent faktisk har behov for, er en behandling. Derfor ville systematikken være med til at sikre, at vi ikke begik den fejl.

Kl. 19.55

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Det er jeg da delvis enig i.

Nu må jeg lige tilstå, at jeg ikke var med den dag på Fyn, som der står nævnt, til Egely. Jeg var ikke med, så jeg hørte det ikke som sådan, men det havde måske været rart, hvis vi havde fået det samlet sammen på tryk inden, så det ikke blev et spørgsmål om, hvem der havde været af sted på turen, og hvem der ikke havde været af sted på turen.

Det er altså trods alt kun syv institutioner, vi snakker om, og det ville jo være rart, hvis vi måske fra nu af efter førstebehandlingen får samlet op fra hver institution. Er det måske så slemt, som man siger på Bakkegården, eller er det så rosenrødt, som jeg nu står og påstår det er på Stevnstortet. Sandheden ligger måske et sted der imellem, og ville det ikke være en god idé at få det systematiseret, før vi går langt ud i en von hørensagen-snak?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg forstår slet ikke, hvordan hr. Nonbo kan sige, det er von hørensagen. Vi har kulegravningen fra Socialministeriet, der påpeger problemet. Vi

har det fra Retspsykiatrisk Afdeling på Bispebjerg, som påpeger problemet. Det er forskningsmæssige undersøgelser på Bispebjerg, som viser det, plus at vi har folkene selv, der siger det i ministeriets kulegravning. Så er vi derudover nogle, som har været ude at besøge institutionerne og fået at vide, at det faktisk praktisk er et problem nogle steder; det er ikke alle steder, at det sker som på Stevnstortet.

Den eneste grund til, at jeg nævner de praktiske eksempler, er, at det er hr. Nonbo selv, der siger, at han vil tage en beslutning på baggrund af, at han har taget røret og ringet ned til Stevnstortet. Vi har altså fået dokumenteret et problem i de her undersøgelser, og så forstår jeg ikke, hvorfor hr. Nonbo og jeg ikke kan være enige om – det plejer vi at være på det her område – at det faktisk er meningen, at vi ikke skal lave kæmpemæssige systemfejl. De her unge mennesker skal have en behandling, som passer til deres behov.

Jeg synes simpelt hen, det er uartigt, at vi leverer en behandling, som er så langt fra, hvad det er, de reelt har behov for. Vi ville få meget mere ud af, at de fik den rette behandling.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg må sige, at en avisartikel, som er skrevet i august måned sidste år, tillægger jeg ikke hele sandheden. Jeg ved godt, at der er rapporterne, men de siger jo også noget andet. Vi kan vende den om og sige, at modsat 69 pct. er der altså 31 pct., der overhovedet ikke har behov for nogen systematisk screening. Derfor ville jeg, hvis jeg blev spurgt i dag, afvise beslutningsforslaget, for jeg vil ikke lave systematisk screening på 100 pct., når man ikke har brug for det, men lave den dér, hvor der er en mistanke om, at der er brug for den.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Tak til hr. Karsten Nonbo, og så er det fru Pia Kristensen som ordfører.

Pia Kristensen (DF):

Dansk Folkeparti er enig med forslagsstillerne i, at det er nødvendigt at styrke indsatsen over for kriminelle børn og unge. Det er en kendsgerning, at sikre pædagogiske institutioner ikke kan rumme de særligt voldsomme unge på grund af deres adfærd, så der er behov for justering af indholdet på de sikre institutioner, så disse bliver i stand til at løfte opgaven.

Vi er enige med forslagsstillerne i, at der skal være kvalitet og indhold i behandlingen af disse unge. Det handler om en god socialpædagogisk indsats. Det handler om at hjælpe børnene ud af kriminalitet og bringe dem tilbage i samfundet på rette kurs.

De kriminelle børn er ofte tidligt skadede børn, som har fået alt for lidt omsorg og kærlighed. Derfor er det vigtigt at få fat i disse børn på et tidligt tidspunkt og sætte ind med de rigtige foranstaltninger. Den anbringelsesreform, der er undervejs, lægger op til, at der skal ske en tidlig indsats, som er effektiv og i videst muligt omfang hviler på grundige undersøgelser.

I psykiatraftalen for 2003-2006 er der tilført midler til psykiatrisk arbejde med kriminelle børn og unge. På finansloven er der afsat midler til initiativer både til videreuddannelse af personale beskæftiget med utilpassede børn og metodeudvikling.

Når det drejer sig om magtanvendelse, kan personalet i særlige situationer være nødsaget til at anvende magt over for de meget voldsomme unge. I de situationer skal personalet selvfølgelig have de redskaber, som opgaven kræver, så på den baggrund skærpes magtanvendelsesreglerne mærkbart.

Kl. 20.00

Forslagsstillerne mener, at oprettelse af nye særlige institutioner er skruen uden ende, og begrunder det med, at opfindelsen af nye og endnu særligere institutioner givet vil opstå igen. De betragtninger er Dansk Folkeparti ikke enig i. Vi ønsker ikke at anbringe børn og unge i arresthuse og fængsler, men det er altså en kendsgerning, at vi har en gruppe unge, der er så svært kriminelle og voldelige, at de ikke kan rummes på de sikre pædagogiske institutioner. Det er børn og unge, der umiddelbart er uden for pædagogisk rækkevidde.

I aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2004 aftales det, at kampen mod ungdomskriminalitet skal styrkes markant, også når det gælder kriminelle under 15 år. Det blev aftalt, at der under Socialministeriet oprettes 25 nye sikrede pladser, nemlig 15 supersikrede pladser til meget voldelige unge og 10 sikrede pladser til børn i alderen 12-14 år. Der oprettes herudover 20 særlige anbringelsespladser, som er målrettet unge med anden etnisk baggrund.

Dansk Folkeparti mener, at der generelt skal gribes tidligt ind over for kriminelle unge og sættes særlig hårdt og konsekvent ind over for

voldelige unge. Når børn og unge begår kriminalitet, skal der gribes ind; det er ikke til debat. Vi ønsker, at diskussionen om de kriminelle børn og unge skal handle om kvaliteten og indholdet af behandlingen af disse unge, men også om mursten og antal institutionspladser.

Mange af de initiativer, som forslagsstillerne efterlyser, er for så vidt søsat, og i Dansk Folkeparti vil vi følge udviklingen nøje og hen ad vejen tage bestik af situationen. Vi vil løbende tage stilling til, om de initiativer, der er iværksat, er tilstrækkelige, og hvis det ikke er tilfældet, må vi se på, om der er behov for flere initiativer. Men som sagt er der allerede søsat flere initiativer, så på den baggrund kan vi ikke støtte dette forslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

At Dansk Folkeparti mener, at børn skal sættes i fængsel, er jo desværre ikke nogen nyhed, og det kan vi så være mange der er dybt uenige i.

Men det, der forundrede mig lidt, var, at fru Pia Kristensen i sit ordførerindlæg talte noget om, at det også var vigtigt med behandling, vigtigt, at man gjorde en indsats for de unge osv. Så undrer det mig meget, at da vi forhandlede kriminalforsorgsforlig her i efteråret, var Dansk Folkeparti absolut ikke indstillet på, at der skulle sættes flere ressourcer af til kriminalforsorgen i frihed, som har så få ressourcer, at den ikke engang kan leve op til lovens krav om det tilsyn, den skal føre, og den hjælp, der skal gives til dem, der starter med at få en betinget dom og dermed kan have en mulighed for at holde sig ude af kriminalitet, hvis der er det nødvendige tilsyn med dem og den nødvendige opfølgning osv.

Hvordan hænger det sammen med, at Dansk Folkeparti på den ene side mener, at det er væsentligt med noget behandling, men på den anden side ikke vil sætte ressourcer af til at sikre, at der er de mennesker, som skal kunne tage sig af de unge og følge op på, at de får nogle andre muligheder i stedet?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Som jeg sagde i min ordførertale, ønsker Dansk Folkeparti absolut ikke, at børn og unge skal sidde i arresthuse og fængsler. Vi ønsker, at de skal sidde på sikrede institutioner, hvor der ydes en god socialpolitisk indsats, så de kan resocialise-

res og komme tilbage, komme ud i samfundet igen. Sådan er det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Pia Kristensen svarer ikke på det, jeg spørger om. Hvorfor vil Dansk Folkeparti ikke være med til at sætte nogle penge af, der kan sikre, at kriminalforsorgen i frihed bare som minimum kan leve op til de lovkrav, der er om at kunne holde ordentligt tilsyn og holde møder med de mennesker, som har fået en betinget dom eller er prøveløsladt eller andet? Hvorfor vil man ikke som minimum være med til at sikre, at inden de unge kommer ud af de sikrede institutioner eller fængsler, er der sørget for, at der er en plan for dem, så man kan følge op på den plan og sikre, at de kommer i gang med noget andet og ikke kommer ud i ny kriminalitet? Jeg forstår simpelt hen ikke sammenhængen mellem det, Dansk Folkeparti siger, og det, de rent faktisk gør, når pengene skal sættes af.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Dansk Folkeparti har været med til af afsætte penge til både sikrede institutioner, særlig voldelige unge og videreuddannelse af personalet. Det er der afsat penge til på finansloven.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Under finanslovforhandlingerne om de sikrede institutioner var det lidt svært at finde lydhørhed for, at der skulle gøres en socialpædagogisk indsats for de helt unge. I hvert fald var Dansk Folkeparti overhovedet ikke indstillet på, at det skulle gøres. Der skulle bare afsættes penge til mursten, børnene og de unge skulle bare bures inde, og det var så det.

Kl. 20.05

Hvilke initiativer er det, fru Pia Kristensen tænker på, når hun siger, at der er søsat forskellige initiativer på området? Hvilke konkrete initiativer er det?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Som jeg sagde i min ordførertale, mener vi i Dansk Folkeparti, at der skal sættes penge af til en socialpædagogisk indsats i institutioner, men at der også skal sættes penge af til mursten, fordi det er nødvendigt at oprette nogle særlige institutioner til de voldelige unge, som er så vol-

delige og så kriminelle, at de ikke kan være på de sikre institutioner. På de supersikrede pladser er der faktisk også personale, som kan tackle lige netop den type voldelige unge.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Jeg er helt klar over, at Dansk Folkeparti var med på, at der skulle sættes penge af til mursten på området, og jeg er enig et stykke hen ad vejen. Men problemet opstod jo, når der var tale om behandling, støtte, afdækning, undervisning og opdragelse af de unge, så de netop kunne fungere i hverdagslivet, når de kom ud igen. På det tidspunkt var Dansk Folkeparti slet ikke opsat på, at der skulle bruges penge til det, så kan fru Pia Kristensen ikke fortælle mig noget helt konkret om, hvad det er, man har fået søsat siden da?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Der er bl.a. opført særlige institutioner til de meget kriminelle og meget vanskelige unge, og der er personale, der kan magte den opgave. Ligeledes er der i psykiatrafalten frem til 2006 afsat midler, som kan bruges til at yde en indsats over for de psykisk syge unge.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Fru Pia Kristensen siger, at det ikke bare er bygningerne, der er vigtige, men også kvaliteten af den indsats, der bliver ydet; der skal gøres en god socialpædagogisk indsats, og der er allerede en type personale, der kan magte den opgave. Men mener fru Pia Kristensen, at personalet er godt nok rustet, når der samtidig kan peges på, at syv ud af ti unge med svære psykiske vanskeligheder ikke er behandlet tilstrækkeligt, og er Dansk Folkeparti villig til at se nærmere på, hvorvidt der er et område her, hvor der trænger til at blive gjort en særlig indsats, bl.a. at personalet bliver oprustet, og at psykologer og psykiatere kommer i bedre kontakt med de unge?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Der er jo afsat midler til både metodeudvikling og uddannelse af personale på institutionerne, og med hensyn til at afdække, om en ung kriminel har en psykisk lidelse, kan der jo foretages en screening. Det er, som socialministeren også var inde på, en kommunal opgave.

Men vi er villige til at se på spørgsmålet, for hvis det virkelig er et problem, at de screeninger ikke bliver foretaget, må der selvfølgelig gøres noget, fordi det faktisk er en pligt for kommunerne at foretage de screeninger. Hvis de ikke gør det, må vi selvfølgelig gribe ind fra Folketingets side og sige, at de skal altså overholde lovgivningen.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

Socialdemokraterne tager med det beslutningsforslag, vi her behandler, fat på en yderst relevant problemstilling, men som det også er fremgået af vel nok alle de tidligere indlæg, er de måske en smule sent ude.

Ministerens har redegjort for en lang række af de initiativer, der allerede er taget eller er ved at blive taget på området: mere kvalificerede udredninger af barnet og den unge, etablering af sikrede afdelinger til unge med psykiske lidelser, øget kapacitet på børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger, støtte til efteruddannelse af personale og metodeudvikling af projekter og en gennemgang af magtanvendelsesreglerne.

Der er ikke nogen tvivl om, at det er et utrolig vigtigt område, der her er taget fat på, og det er vigtigt, at vi får taget fat om de problemer af f.eks. psykisk karakter, der måtte være for den enkelte unge, så tidligt som overhovedet muligt. Derfor er vi også glade for den lange række af initiativer, som er taget på området. Vi er utrolig glade for den øgede fokus, der de seneste år er kommet på området, og den målrettede metodeudvikling, der også er sket på netop dette område.

Kl. 20.10

I forbindelse med den kommende anbringelsesreform er vi også meget interesserede i, at det netop sikres, at kommunerne bliver bedst muligt fagligt rustede til at lave en udredning af det enkelte barn eller den enkelte unge, der måtte have problemer.

Kort og godt skal jeg sige, at vi i Det Konservative Folkeparti er meget enige i, at det er vigtigt, at der bliver sat fokus på området. Det er også derfor, vi har bakket op om de mange tiltag, regeringen har taget, og vi er utrolig glade for den øgede fokus på området, som har præget de sidste par år.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg er fuld af beundring for de ordførere, som mener, at nu er problemet løst. Vi sidder jo med rapporter, der viser, at syv ud af ti af de unge mennesker på institutionerne faktisk har psykiske problemer i større eller mindre grad, og derfor vil jeg bare spørge, om den konservative ordfører gider repetere antallet af pladser, som nu er oprettet, og sandsynliggøre, at antallet modsvare det behov, som undersøgelserne altså viser er til stede.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg skal ikke stå her og gøre mig klog på det nøjagtige antal pladser, men tidligere har vi været inde på i debatten med ministeren, at der er ikke kun blevet afsat midler til at udvide kapaciteten, men også til etablering af ekstra sikrede pladser, bl.a. i forbindelse med finanslovforhandlingerne.

I øvrigt er jeg af den opfattelse, at der simpelt hen har været for lidt fokus på området tidligere, men at der nu er blevet sat fokus på det, så man bl.a. gennem metodeudviklingsprojekter får fundet frem til de børn og unge, som ud over at begå kriminalitet faktisk har bagvedliggende problemer, f.eks. psykiske. Man er blevet opmærksom på det, og fordi der nu er kapacitet til at få dem ind på f.eks. de sikrede afdelinger, er man begyndt at benytte sig af det i langt større omfang.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Som helt almindelig lægmand siger en læsning af de rapporter, vi har, bl.a. fra Retspsykiatrisk Klinik, der taler om syv ud af ti, mig altså, at der er brug for, at man på samtlige sikrede afdelinger har et så godt beredskab, at unge mennesker kan få den nødvendige behandling, og derfor er jeg så fuld af beundring over, at man kan læne sig tilbage og sige, at nu er problemet løst. Kunne den konservative ordfører ikke forestille sig, at netop fordi tallet er så stort, kunne der være behov for, at man på samtlige afdelinger foretog en systematisk gennemgang af, hvem der har problemer, så man derigennem fik mulighed for at sætte ind med den rette behandling?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Der sker jo faktisk allerede en systematisk gennemgang. Kommunerne er forpligtede til at undersøge, om barnet eller det unge menneske har andre problemer.

Jeg har svært ved at forstå, at fru Sandy Brinck, der jo tilhører et parti, der trods alt har siddet i regering i mange år, nu kan sige, at det, at den borgerlige regering har afsat væsentlige, betydelige midler til at udvide kapaciteten på området for at sikre, at der er nogle pladser til de unge mennesker, så de kan komme i behandling, er at læne sig tilbage. Situationen er jo netop den, at vi både i forbindelse med finansloven og i forbindelse med psykiatriaftalen har øget kapaciteten på området væsentligt.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Fru Charlotte Dyremose nævnte anbringelsesreformen og forhandlingerne om den. Vil fru Charlotte Dyremose uddybe, hvordan anbringelsesreformen kan have indflydelse på kvaliteten af behandlingen af kriminelle børn og unge på sikre institutioner?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Som jeg også sagde i mit ordførerindlæg, mener jeg, at det vigtige i anbringelsesreformen netop er, at vi skal sikre os, at der sker den bedst mulige, bedst kvalificerede undersøgelse af alle børn og unge, som har nogle problemer. I forbindelse med anbringelsesreformen mener jeg også, det er væsentligt at se på de børn, som f.eks. har nogle problemer, fordi deres forældre mangler evnerne til at blive gode forældre. I de tilfælde skal det også sikres, at de undersøgelser, der foretages ude i kommunerne, er så gode som muligt, uanset hvad det enkelte barns problem er, og uanset hvilken baggrund det enkelte barn måtte have.

Kl. 20.15

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg skal stille spørgsmålet en gang til: Jeg er sådan set med på, at anbringelsesreformen ønsker alt godt i denne verden, men på hvilken måde skal den påvirke kvaliteten af behandlingen på sikre institutioner for kriminelle børn og unge?

Anbringelsesreformen handler jo om, på hvilken måde og med hvilket formål og med hvil-

ken strukturel håndtering af sagsbehandlingsmødet man anbringer børn, som ikke kan bo i deres eget hjem, og som ikke er kriminelle. Hvad har anbringelsesreformen at gøre med det beslutningsforslag, vi drøfter her i dag?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg skal prøve at svare en gang til. Jeg har på intet tidspunkt sagt, at den havde noget at gøre med den kvalitet, der foregår, når behandlingen er gået i gang. Det, jeg påpeger, er bare, at vi i forbindelse med anbringelsesreformen også skal sikre, at vi få lavet de rigtige undersøgelser, så de børn og unge, der har behov for at komme i et bestemt behandlingstilbud, også kommer det.

Det gælder naturligvis også, hvis den umiddelbare årsag til en anbringelse kunne være kriminalitet, altså at man har fornemmet, at der er nogle problemer på hjemmefronten, der fører til kriminalitet, og at der så måske bag det kunne ligge en psykisk lidelse.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Jeg synes sådan set, der er blevet gjort meget på det her område i mange år, så jeg oplever det ikke som en konkurrence om, hvem har gjort mest eller vil gøre mest. Jeg tror også, det har været fælles for os, at vi har undervurderet de socialpsykologiske problemer, der faktisk er involveret, og hvor tunge de problemer er for de unge.

Det er derfor, man kan spørge sig selv: Hvis nogle af de problemer, der er beskrevet, skal tackles bedre, så vi ikke siger, at de er uden for pædagogisk rækkevidde, hvad er det så, der skal til, for at man kan nå dem med nogle pædagogiske værktøjer?

Jeg tror, det er vigtigt, at man inddrager psykiatere og psykologer mere systematisk i behandlingen og i denne her screening. Det, der selvfølgelig vil være utrolig rart, er, hvis regeringspartierne er med på at sige, at det sådan set er målet med det. Det er det, jeg spørger om. Er det hørt rigtigt, at regeringspartierne også siger, at det er deres mål?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Det er helt sikkert også Det Konservative Folkepartis mål, at vi skal sikre, at vi med hensyn til de børn og unge, som f.eks. begår kriminalitet,

hvor der faktisk ligger en psykisk lidelse bag, får fundet frem til det.

Det er derfor, jeg også taler så meget med fru Margrethe Vestager om det her med at finde frem til årsagen til problemet, så de får en behandling, hvis det er behandling, der er behov for, frem for bare at blive spærret inde. Så det er jeg ganske enig med fru Karen Jespersen i.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Man lærer jo altid noget nyt som folketingsmedlem. Det er vel en af de ting, som gør jobbet spændende og udfordrende.

Jeg synes, at jeg har lært en ny argumentationsform i dag, som minder mig om Erasmus Montanus. Ræsonnementet lyder som følgende, når fru Charlotte Dyremose bliver spurgt, om der bliver foretaget psykologiske undersøgelser af dem, der har behov for det: Ja, det gør der, for der står i serviceloven, at det er en pligt, at alle børn, der har behov for det, undersøges. Sådan husker jeg det, der blev sagt.

Sådan kan man jo ikke argumentere, for det, der netop påvises i de undersøgelser, der er refereret adskillige gange, er, at det ikke sker, og at det heller ikke skete på det tidspunkt, hvor den lovparagraf var gældende.

Derfor vil jeg spørge fru Charlotte Dyremose: Er fru Charlotte Dyremose enig i, at man ikke kan argumentere, som Erasmus Montanus gjorde?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Det er mit klare indtryk, at en af årsagerne til, at man måske ikke har været så opmærksom på de her problemstillinger før i tiden, simpelt hen er, at man for det første ikke har haft fokus på området, og at man for det andet ikke har haft den nødvendige kapacitet.

Det er derfor, jeg mener, at det allervigtigste i denne sammenhæng er, at der både i forbindelse med finansloven og i forbindelse med psykiriaftalen kom en øget kapacitet på området. Det er det, der skal til, for at man får fokus på det og dermed rent faktisk lærer at opdage det her, for når man skal undersøge de her børn og unge, kræver det selvfølgelig, at man har de nødvendige kundskaber til at kunne opdage problemstillingerne.

Det mener jeg først er noget, man nu har fået mere og mere fokus på og derfor formentlig også bliver og fortsat skal blive bedre og bedre

til. Man har fået den nødvendige kapacitet til at aftage de her børn og unge, så man rent faktisk har en mulighed for at hjælpe dem.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Blot den historiske kendsgerning – jeg ikke kan huske, om det var i 1998 eller 1999, men det kan vi jo spørge om under udvalgsarbejdet – at vi i et finanslovforlig, mens fru Karen Jespersen var socialminister, tilførte dette området 35 mio. kr., fordi vi havde det samme problem dengang. Jeg siger det også, for hvis man tror, at det, at man angriber det én gang, betyder, at problemet er løst, tror man galt.

Kl. 20.20

Det er et voksende problem, vi står over for, og derfor vil jeg spørge fru Charlotte Dyremose, om hun er enig i, at man også må have ekstremt meget fokus på de ting, der så at sige er fødekæde for det her, altså de betrængte boligområder rundt om, de daginstitutioner, der måske ikke løfter godt nok, osv.?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Det er jeg da fuldstændig enig med hr. Villy Søvndal i, og det er derfor, at den nuværende regering med den konservative socialminister i spidsen har gjort og gør en aktiv indsats for at bryde den negative sociale arv.

Netop det, at man bliver hjulpet ud af nogle af de problemer, som man har fra barndommen, og som nogle desværre arver fra generation til generation, er jo noget af det, som kan påvirke, at man ikke går ind i en kriminel løbebane, hvor vi netop i forhold til kriminalitet har været nødt til at sætte hårdt ind med en lang række initiativer.

Så jeg er fuldstændig enig, og det er også derfor, at vi har så stærkt fokus på at bryde den negative sociale arv. Så det er jeg glad for at hr. Villy Søvndal er enig med os i.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan selvfølgelig godt se sammenhængen mellem anbringelsesreformen og sikrede institutioner, hvis man har en generel tilgang, hvor man siger: Hvis vi bliver meget, meget bedre til at løse de sociale problemer, tage dem i opløbet og lave forebyggende arbejde, og hvis regeringen nu ikke havde skåret så meget ned på det boligsociale arbejde osv., så kunne det være, vi

engang kom dertil, at der er færre, der har behov for at komme ind under det system, vi har med domstole osv. Men det varer jo et stykke tid, før vi er kommet dertil.

Når nu fru Charlotte Dyremose bringer anbringelsesreformen ind, har jeg overvejet, om det har noget med hele Strukturkommissionens arbejde at gøre, for der er jo mange opgaver i spil. Har regeringen lagt op til, at en del af domstolenes arbejde skal flyttes ud i kommunerne? Eller hvordan er det helt, anbringelsesreformen hænger sammen med behandlingen på de sikrede institutioner? Hvad er det for nogle opgaver, man vil flytte, som gør, at anbringelsesreformen pludselig skal ind i debatten om de sikrede institutioner?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu synes jeg efterhånden, debatten bærer lidt præg af, at man mangler spørgsmål at stille og derfor stiller nogle, der allerede er svaret på. Jeg siger så for tredje gang meget klart, at årsagen til, at jeg overhovedet diskuterer noget, der har med anbringelse at gøre, er den kunnen og viden, man skal have for at opdage de her problemer og for at kunne se, at der bag de problemer, som der jo også er i forbindelse med en anbringelse af et barn, måske kunne være en psykisk lidelse.

Det har ikke noget at gøre med, hvordan behandlingen er på den enkelte institution. Det har ganske enkelt noget at gøre med den øgede opmærksomhed på, at der kan være psykiske lidelser bag nogle af de problemer, som unge mennesker står med. Uanset om det udmønter sig i kriminalitet eller det udmønter sig i et dårligt forhold til forældrene, er det da uhyre vigtigt at finde ud af, om der ligger psykiske problemer bag, som der er brug for en behandling for.

Jeg har meget svært ved at forstå, at der skulle være flere ordførere her, som ikke synes, at det er vigtigt at sikre, at man også i forbindelse med, at man taler om anbringelse, sikrer sig, at den virkelige årsag ikke er problemer mellem forældre og barn, men er problemer af psykisk karakter.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg beklager, at jeg åbenbart er meget langsomt opfattende. Det er endnu ikke gået op for mig, hvor de, der har forstand på anbringelser af børn, som tager sig af sager og anbringelse af

børn, kommer ind, når det drejer sig om spørgsmålet om, hvorvidt nogle unge skal dømmes til at være på en sikret institution.

Hvordan kommer de fagfolk, som forhåbentlig bliver endnu bedre kvalificeret, end de er i dag, til at tage sig af sager om anbringelse af børn, ind i forhold til de unge, der ved en domstol modtager en dom? Er det, fordi regeringen har en plan om, at det skal være de samme, der skal tage sig af det? Jeg ved godt, at kommunerne skal sende en udtagelse til domstolen, men jeg forstår det ikke.

Det er blot og bart for at få opklaret, om der er nogle ting, som vi ikke har hørt om i forhold til en ændret opgavefordeling, for ellers forstår jeg simpelt hen ikke sammenhængen. Det er jo lidt væsentligt, hvis vi skal se på, hvad vi kan gøre for bedre at få en screening af, hvorvidt der er nogle der har nogle problemer eller ej, før de kommer på de sikrede institutioner, at høre, hvad det så er for en løsning, fru Charlotte Dyremose mener ligger i anbringelsesreformen.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu er der altså ikke tale om en konspirationsteori på et højere niveau. Der er udelukkende tale om, at det faktisk er sådan, at nogle af de unge kriminelle – måske samtidig, måske først det ene og så det andet – kommer ud for situationen, hvor der både er problemer i forhold til familien, og hvor der er problemer i forhold til retsvæsenet.

Derfor mener jeg faktisk, det er ret væsentligt, hvis man i forbindelse med, at der f.eks. kunne være problemer i forhold til forældrene, når der er tale om anbringelse, kommer ind og opdager det, inden vi når dertil, hvor de unge får berøring med retssystemet.

Kl. 20.25

Villy Søvndal (SF):

Socialdemokraternes forslag om kvaliteten af behandlingen på sikre institutioner for kriminelle børn og unge indeholder tre led. Vi er tilhængere af de to af dem og usikre på det sidste, men det kan måske opklares nu.

Det ene går på at screene børn og unge for psykiatriske lidelser og hjerneskader. Det er ubetinget en god idé. Jeg hører alle medlemmer af Folketinget sige, at det vil man gerne, så vi sikrer, at vi giver dem en behandling, der passer til det problem, de har.

Der er så uenighed om, hvorvidt problemet definitivt er løst eller næsten løst, eller om der kun er taget fat på det, men det kunne vi jo pas-sende prøve at finde ud af under udvalgsarbejdet. Det er jo oplagt at spørge rundt, når vi nu kommer til udvalgsbehandlingen, om det glansbillede, regeringen tegner af sin indsats – det er jo ikke noget helt nyt, at regeringen gør det – også holder for nogle nærmere udvalgs-spørgsmål. Det tager vi fat på dér.

Men fra SF's side en ubetinget tilslutning til, at det er en god idé at screene, så vi er sikre på, at vi håndterer de unge rigtigt.

Det andet går på at tilføre psykiatrisk og psy-kologisk ekspertise i den socialpædagogiske be-handling. Det er vi også meget enige i, også for-di vi ved, at vi står med de der tunge problemer, hvor det er meget mere sammensat end bare tro-en på, at man kan straffe sig igennem det.

Det, vi er usikre på, er den sidste del af det, altså det, der hedder at gennemgå magtcirkulæ-ret for, som der står, at screene for relevante red-skaber. Hvad betyder det? Det har altid været sådan, at når vi tog fat på magtanvendelse her i Folketinget, tog vi lidt nænsomt fat, fordi vi vid-ste, at det var ret ømtåleligt stof, vi havde mel-lem hænderne, og derfor gjorde vi os den umage at lovgive om det. Det gjorde vi også, da det var om magtanvendelse mod ældre og handicappe-de.

Jeg forstår, at man nu alene skal lave det i form af et cirkulære. Jeg vil godt spørge, om det er gennemtænkt. Jeg forstår det sådan, at hen-sigten er at ændre på magtbeføjelserne. Jeg spør-ger så bare: Hvorfor skal børn og unge ikke have samme adgang til den sikkerhed, der følger af en lovprocedure med spørgsmål og svar og ind-hentning af oplysninger ude fra det virkelige liv, som de ældre og de handicappede har?

Det forekommer mig ikke gennemtænkt – hvis det er det, der ligger i det – at man uden den omhyggelige lovforberedelse og uden at sikre den fornødne lovgivningsprocedure vil be-væge sig ind på øget magtanvendelse, hvilket vi heldigvis ikke ville gøre over for de ældre og handicappede.

Hvis vi skal støtte forslaget, vil jeg bede om, at det bliver klart, at det bliver i form af egentlig lovgivning med den sikkerhed, der trods alt lig-ger i en lovgivningsproces.

Så vil jeg lige, for jeg kan næsten ikke lade være, i forhold til diskussionen om, hvad an-bringelsesreformen skal løse, sige, at det er helt utroligt. Hausgaard har skrevet en sang, hvor

der står: Ih, hvor skønt vi får det. Alle vores trængsler vil forsvinde.

Det forekommer mig, at vi her står med et middel med næsten samme styrke: Alle de pro-blemer, vi overhovedet har, klares med det, og klares de ikke med anbringelsesreformen, klares de med regeringens indsats over for den sociale arv, der indtil videre har bestået af, at regeringen har fjernet den boligsociale indsats, sørget for nednormering i vores daginstitutioner, klemt kommunerne voldsomt på økonomien, så en række af de forebyggende ting, der var i gang og er i gang, blev skåret ned.

Jeg kan stort set kun få øje på ting, der bevæ-ger sig i modsat retning, men jeg forstår, at rege-ringen selv har en fantastisk tiltro til, at det her vil løse ethvert problem. De af os, der måtte være mere tvivlende, kan jo så passende bruge udvalgsarbejdet til at prøve at spørge, om det glansbillede, der bliver tegnet, holder stik.

Men hvis hensigten med det tredje punkt er, at vi skal lovgive, så vi bevæger os ind i lovgiv-ningsprocessen, er vi usikre. Vi er skeptiske over for at udvide området for magt, uden at vi får den tilstrækkelige grundige diskussion.

Kl. 20.30

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det har været en stor fornøjelse at føl-ge debatten om beslutningsforslag nr. B 75 i dag.

Det er ikke altid, at der er så stor enighed mellem oppositionen og regeringsordførerne om det afgørende, der er at gøre på en række områder, og jeg synes, det har været en stor for-nøjelse at høre både ministeren og regeringsord-førerne tilbagevise det indtryk, man kunne få af, at der ikke var nogen interesse for at gå ind i en årsagsvurdering og en egentlig mere behandle-de tilgang til de børn og unge, som udviser en voldsom og kriminel adfærd.

Jeg synes, der er sagt utrolig mange gode ting fra regeringsordførerne her i dag, og det synes jeg gør at det faktisk ligger lige til højrebenet at vedtage det beslutningsforslag, som ligger foran os, fordi det ville underbygge og give substans til de gode ord, der er sagt under forhandlingen.

Det Radikale Venstre har ligesom SF et meget positivt syn på de to første pinde i beslutnings-forslaget.

Det forekommer tankevækkende, hvis det først er nu, at vi når dertil, at vi faktisk kan gen-nemføre den screening, som foreslås i pind 1, fordi det jo er indlysende, at de mennesker, som har ansvaret for de unge, ikke kan behandle folk

ens, hvis der for nogle ligger egentlige sygdomsforløb bag den adfærd, man ser.

Det andet er, at man ser på den socialpædagogiske behandling på de sikre institutioner som en del af det, der skal foregå, med det formål at sikre de unge en resocialisering og en ny adgang til det samfund, som i øvrigt givetvis har udvist en meget ekskluderende adfærd og vist dem, at den eneste måde, de kunne få opmærksomhed på, var ved den type af vold som adfærd, som vi selvfølgelig ikke accepterer som samfund.

Derfor har vi også en række spørgsmål til den sidste pind, og det hænger sammen med, at det forekommer paradoksalt, at vi som svar på vold vil øge volden, i hvert fald den legitime vold. Derfor interesserer vi os ganske meget for de erfaringer, der er med en anden strukturering, en anden organisering af behandlingen på sikre institutioner og en anden tilgang, måske en anden uddannelsesbaggrund og efteruddannelsesindsats for de medarbejdere, der har det daglige arbejde på denne type institutioner.

Det hænger sammen med, at der er gode erfaringer med en anden tilgang end den at øge magtanvendelsen, fordi magt selvfølgelig af dem, magten bliver udøvet over for, bliver forstået som vold, fordi magt altid, uanset hvilken baggrund vi giver den på, enten i lov eller i cirkulære eller i bekendtgørelse, er et overgreb på den enkelte.

Derfor synes vi, at det ville være meget interessant og givende, hvis vi fik nogle af de principielle diskussioner om magtanvendelsen på det her område løftet op i en egentlig lovgivningsmæssig sammenhæng. Det gør nemlig, at vi helt anderledes direkte kan forholde os til den vold, vi synes er legitim i vores samfund, når vi vil sige fra over for den vold, som vi anser for illegitim, fordi den udøves af kriminelle børn og unge, som måske/måske ikke har en psykisk eller psykosocial lidelse eller hjerneskode som baggrund.

Det Radikale Venstre ser frem til udvalgsbehandlingen. Også på baggrund af de positive ting, der er sagt fra regeringsordførerne, forventer vi, at vi kan få en konstruktiv proces, som gør, at vi faktisk kan gøre en forskel for de mennesker, det her forslag vedrører.

Line Barfod (EL):

I Enhedslisten synes vi også, det er væsentligt, at man gør langt mere ud af at undersøge folk, der skal dømmes, inden de bliver dømt, for at finde

ud af, hvad baggrunden er for, at de er kommet i den situation, og det gælder selvfølgelig i særlig grad de unge.

Vi mener, det er helt afgørende, at man, inden man dømmer dem, foretager en vurdering af: Kunne der være nogle psykiatriske lidelser, kunne det være, at de var så udviklingshæmmede eller andet, at det kunne være en medvirkende årsag til den kriminalitet, de har begået? Herved kunne man så vurdere, hvad der er den relevante sanktion over for dem: Hører de overhovedet hjemme i normalsystemet, skal de over i det psykiatriske system, eller skal de andre steder hen? Vi mener, at det burde være en helt klar forudsætning, at man altid gjorde det, lige så snart der var mistanke om, at folk havde nogle problemer.

Jeg kan ikke helt ud af forslaget se, hvornår man forestiller sig, at screeningen skal foretages. Jeg synes umiddelbart, det må være helt oplagt, at det er inden dommen falder. Jeg kan forstå, at det burde finde sted allerede i dag – at ministeren er i fuld gang med det – men vi må jo så få uddybet under udvalgsarbejdet, hvor langt man er med det, og hvor mange man regner med, det omfatter.

Så er der spørgsmålet om en bedre behandling af dem, der bliver dømt til anbringelse på sikre institutioner. Det kan jeg ikke forstå at nogen kan have noget imod, for selvfølgelig skal man sikre, at folk kan få den nødvendige behandling.

Kl. 20.35

Vi synes jo så, at hvis folk har behov for psykiatrisk behandling, bør de være i det psykiatriske system. Så bør vi sikre, at man i det psykiatriske system har pladser, hvor man kan tage sig ordentligt af folk, i stedet for at de ender i sikre institutioner eller i fængslerne. Problemet er jo også, at en del unge, især i varetægtsfængselsperioderne, ender i fængslerne i stedet for, og der hører de absolut ikke hjemme. De hører hjemme i det psykiatriske system fra starten af.

Så er der hele spørgsmålet om magtanvendelse, hvor jeg er meget enig med både SF og De Radikale i, at vi må ind og se på de gode erfaringer, der er fra de institutioner, som ikke mener, at der er behov for mere magtanvendelse, de institutioner, der klarer sig på anden vis, og se på, hvad de gør.

Jeg er enig i overvejelserne om, at det må være på tide at afskaffe det gamle magtanvendelsescirkulære og få en lov i stedet for om magtanvendelse og efter en grundig behandling

få fastlagt, hvilke regler for magtanvendelse vi mener, der skal være i en lov, så det er noget, der bliver genstand for en ordentlig debat, og ikke bare noget, der kan ske ved en ændring af cirku-lærer.

Så er der det helt grundlæggende spørgsmål: Skal vi overhovedet anvende sikrede institutioner, ungdomssanktioner osv. som den måde, vi tager hånd om problemet med ungdomskriminaliteten på?

Enhedslisten er imod ungdomssanktionen. Vi mener, at det er en forkert vej at gå. Vi mener, at vi først og fremmest skal lave det store og brede sociale arbejde for at forebygge, at nogen kommer i en situation, hvor de begår kriminalitet. Dette arbejde har regeringen og Dansk Folkeparti desværre skåret kraftigt ned på, især det boligsociale arbejde. Heldigvis er kommunerne og boligselskaberne i vidt omfang gået ind og har fortsat det boligsociale arbejde, fordi de ved, hvor afgørende det er. Men der burde være langt flere midler til dette arbejde.

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt unge, der begår mindre kriminalitet, straks skal mødes med at komme i fængsel i en kort periode eller på en sikret institution eller andet. Vi mener, det vil være langt bedre at sikre, at de kommer i gang med et arbejde eller en uddannelse, altså med det samme giver dem nogle andre sanktioner og ikke først flere måneder efter, når de er igennem retssystemet. Vi skal med det samme sikre, at de kommer i gang med noget andet og ser, at der er nogle andre muligheder.

Vi tror, at hvis man gjorde det langt tidligere, når de unge begynder på en kriminel løbebane, ville der være mange, vi kunne forhindre i at komme så langt ud, som de er i dag, og dermed også bedre forebygge, at der kommer de ofre for kriminalitet, som vi har i dag. Det er jo den anden side af det, som ikke har været inde i debatten i dag, for mange af de unge, der havner på de sikrede institutioner, har nogle ofre for deres kriminalitet, som man ikke tager sig ordentligt af.

Hvis vi ikke gør et ordentligt stykke arbejde i forhold til de unge, bliver der flere ofre, for vi ser jo desværre, at den grove vold er stigende. Vi synes, at vi burde tage det langt mere alvorligt og diskutere: Hvad gør vi for at forebygge, at den kriminalitet sker? Hvad gør vi for at forebygge, at de unge ikke kommer så langt ud? Det burde vi diskutere i stedet for kun at diskutere, om vi skal sætte straffene 1 år, 2 år eller 10 år i vejret, og diskutere, hvor mange mursten der

skal bruges. Lad os se på, hvad vi kan gøre for at forebygge, at de kommer så langt ud.

Tove Videbæk (KD):

I forbindelse med finansloven for 2004 blev det vedtaget, at der skulle laves specielt sikrede institutioner for børn og unge, i visse tilfælde for børn helt ned til 12-13 år.

Under denne behandling har der rejst sig et meget stort spørgsmål for mig, for under finanslovforhandlingerne om disse institutioner var det svært at finde lydhørhed for, at der skulle gøres en socialpædagogisk indsats, at der skulle gives behandling, og at der skulle ske en forebyggende indsats, således at de unge kunne blive forberedt på at komme ud og fungere i uddannelse eller job bagefter.

Det mener vi naturligvis er meget vigtigt, for de unge skal jo ikke sidde buret inde resten af deres liv. De kommer jo ud igen på et eller andet tidspunkt. De skal lære noget, mens de er der, de skal have behandling, og de skal lære at fungere, så de ikke risikerer at blive faste kunder i fængselsystemet, hvor de går ud og ind af fængslet resten af deres liv.

Men de holdninger, de forslag og de input, som vi kom med, var der slet ikke lydhørhed for under finanslovforhandlingerne, og derfor er der noget, jeg slet, slet ikke kan få til at hænge sammen her i aften. Men jeg må sige, at det er virkelig glædeligt, hvis det skulle vise sig, at der faktisk er taget fat på disse områder og på at få disse behov dækket.

Det er klart, at når man lukker børn og unge inde i arresthuse eller på sikrede institutioner, så mener vi kristendemokrater, at man påtager sig et kæmpe ansvar for de børn og unge. Det bedste, man kan gøre for dem og for resten af samfundet, er da bestemt at sikre dem behandling og hjælp og måske også opdragelse, så de klarer sig.

Kl. 20.40

De børn og unge, der bliver indsat, har begået kriminelle handlinger, måske endda grove handlinger og i mange tilfælde i flere omgange, så noget skal der naturligvis ske, for at de lærer noget om konsekvensen af at begå noget kriminelt eller af at bryde loven.

For et par år siden var Socialudvalget på besøg på Solhaven i Farsø. Den er der vist ingen der har nævnt i dag. Her var noget af det første de unge lærte konsekvens. For som medarbejderen deroppe sagde, så havde de unge, der kom der, aldrig nogen sinde lært noget om, hvad

konsekvens var for noget. På det sted var der ingen politibetjente, og man hidkaldte heller ikke politiet, men man løste problemerne ved hjælp af veluddannet, engageret og tilstrækkeligt med personale.

Derudover skal der naturligvis også tages fat med konkret behandling og forudgående screening af de børn og unge, der har behov for det. Det er glædeligt, at ministeren nu her i dag orienterer os om, at der faktisk allerede er sat foranstaltninger i værk, og at der er mulighed for behandlingspladser til de børn og unge, der har behov for det.

Det, som skal være målet med alle disse initiativer, er jo, at børn og unge bliver hjulpet, at de bliver opdraget, at de bliver behandlet, så de kan klare sig selv bagefter og få uddannelse eller job, når de kommer ud, så de ikke fortsætter deres kriminelle karriere.

Under udvalgsarbejdet må vi se at få afdækket helt præcist, hvad der faktisk er sket på det her område. Måske er forslaget ikke så nødvendigt, som vi troede, inden vi startede på førstebehandlingen. Men lad os få kigget på det under udvalgsarbejdet. Efter den her første behandling må jeg sige, at jeg har langt flere spørgsmål, end da vi startede behandlingen, men lad os få dem afdækket under udvalgsarbejdet. Jeg synes bestemt, at forslaget er sympatisk og positivt. Lad os under udvalgsarbejdet få afdækket, hvad der er op og ned, hvad der er konkret, og hvad der ikke er lavet indtil nu.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Karen Jespersen.

Karen Jespersen (S):

Jeg vil gerne sige mange tak for en meget positiv debat i forbindelse med forslaget, hvor jeg oplever, at det er et stort skridt i retning af, at Folketingets partier samler sig om en forstærket og forbedret indsats i behandlingen af meget vanskeligt stillede unge med meget store sociale og socialpsykologiske problemer.

Det har i virkeligheden, sådan har jeg oplevet det gennem årene, været ret svært at få anerkendt, at mange af de unge her har svære psykiske vanskeligheder. Nogle unge har regulære psykiske sygdomme og hjerneskader, som det også fremgår af de rapporter, der er på området, og andre er meget forståeligt blevet psykisk skadede af de begivenheder, de har været udsat for gennem deres opvækst.

Det kan egentlig undre, at vi længe har anerkendt, at det, at man f.eks. har været udsat for en togulykke, udløser psykologhjælp, men det, at man har været omsorgssvigtet, udsat for vold og misbrug og har været gennem alvorlige konflikter gennem hele sin opvækst, har vi ikke på samme måde anerkendt kan give langt større psykiske skader med et egentligt behandlingsbehov for at hjælpe de unge.

Det er det misforhold, vi i fællesskab, lyder det til, er godt på vej ud af. Dette også for at sige, at det ikke er nok at sikre det nødvendige antal pladser for at opfylde den målsætning, som jeg oplever at der også har været enighed om, hvor det selvfølgelig drejer sig om at have den bedst mulige behandling, den bedst mulige indsats inden for murene.

Vi må jo også erkende, at den indsats, der har været sat i værk, ikke har været tilstrækkelig effektiv, for nu at sige det pænt. Af den kulegravningsrapport, der kom her i maj 2003, fremgår det jo også, at der bliver flere af de unge, der udviser en kriminel eller meget anderledes adfærd, at gruppen bliver yngre og yngre, og at de ting, de begår, bliver mere og mere alvorlige og voldelige, og at de bliver mere udadreagerende.

Kl. 20.45

Så vi står altså med et problem, der er voksende på næsten alle fronter; der er flere yngre, og det er værre handlinger, der bliver begået. Der er det jo så, at det ikke er tilstrækkeligt at bygge flere og mere sikre institutioner, det er ikke tilstrækkeligt at sænke aldersgrænsen for, hvornår man kan tage fat i børn og placere dem i systemet her, men det drejer sig om at give den rigtige behandling.

Der kan man jo sige, at vi har fået et godt redskab i den rapport, der er kommet fra Retspsykiatrisk Institut, der er lavet af en gruppe socialpsykologer og psykiatere, der påviser, at der er en meget høj forekomst af psykiske sygdomme samt personligheds- og adfærdsforstyrrelser. Det burde jo virkelig få alle vore alarmklokker til at ringe, at der er tale om en meget høj forekomst af psykiske sygdomme samt personligheds- og adfærdsforstyrrelser. Men man kan jo også bare lukke øjnene op, og så kan man jo se, at det er det, der sker med de unge mennesker.

Derfor er det jo meget vigtigt også at tage deres anbefalinger alvorligt, at der skal foretages en screening af de unge mennesker, sådan at de psykiske lidelser kan identificeres og de kan få den rigtige behandling så tidligt som muligt, og at man også involverer psykologer og psykiatere

på en meget mere systematisk måde, end man ellers har gjort det.

Det er der, jeg hører, at vi meget langt er enige, men selvfølgelig har vi brug for at få det gjort tydeligt: Hvor systematisk skal den screening være? På hvilken måde skal vi involvere psykologer og psykiatere i behandlingsarbejdet? Hvor systematisk skal det være? Skal de ud på institutionerne, eller skal de unge hen til behandlingssystemet, eller hvordan griber vi det an?

Men jeg hører, at der også er en meget stor vilje til at arbejde videre med det, og at regeringen allerede har sat mange ting i gang, og der vil det jo så være en god anledning til også i udvalget at få kortlagt det.

Det er rigtigt, som flere har bemærket, at forslaget falder lidt i to dele, en del, der handler om den psykiatriske og psykologiske behandling af de unge, og så en del, der handler om magtanvendelsescirkulæret eller -bekendtgørelsen, som det vist rettelig hedder.

For os har det simpelt hen handlet om at kunne give personalet nogle muligheder for i langt højere grad at fastholde de unge i sociale situationer. Det er jo kendetegnende for en del af de her unge, at de flygter fra sociale og socialt forpligtende situationer, de isolerer sig, man har simpelt hen har svært ved at nå dem med behandling, med en social kontakt. Derfor drejer det sig om at sige: Hvordan sikrer vi overhovedet, at de unge kan være til stede ved behandlingen? Hvordan sikrer vi, at de er indstillet på et samvær, at deltage i sport, flere af den type sociale aktiviteter?

Vi har først og fremmest ønsket at sætte det på dagsordenen. Det er blevet sagt, at der er en generel betænkelighed ved at lave nogle ting om bare i en bekendtgørelse eller et cirkulære, og at hvis man skal lave noget om, skal det være i lovgivningen. Men jeg synes, det er en meget god anledning til at diskutere: Kan man forbedre indsatsen også gennem en ændring af magtanvendelsesbekendtgørelsen, eller forstærker det modsætningen til personalet for de unges vedkommende, at de føler, at de også bliver tvunget på de fronter?

Vi mener faktisk, at der er meget god grund til at diskutere de her redskaber, men hører også, at regeringen også selv er inde på nogle af de tanker. Så jeg ser meget frem til at arbejde videre med forslaget og høre nærmere om regeringens planer.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 76:

Forslag til folketingsbeslutning om opkvalificering af familieplejen.

Af Sandy Brinck (S) og Margrethe Vestager (RV) m.fl.

(Fremsat 28/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Kl. 20.50

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

For regeringen er det vigtigt, at anbragte børn i familiepleje oplever en god og tryk anbringelse. Familieplejeområdet er helt centralt, da knap halvdelen af alle anbringelser foregår i familiepleje.

Familiepleje er kendetegnet ved, at barnet oplever at blive en del af en familie og deltage på lige fod med de øvrige medlemmer af familien. Styrken ved en anbringelse i en plejefamilie er, at plejebarnet bliver og opfatter sig som et fuldgyldigt medlem af en familie frem for at være på en institution. Familieplejen må derfor ikke sidelægges med et ophold på en døgninstitution eller et opholdssted. Tilbuddet er som udgangspunkt ikke et professionelt tilbud. Men det betyder ikke, at vi skal give køb på kvalitet, tilsyn og kontrol, overhovedet ikke. Tværtimod står mange plejefamilier over for en vanskelig opgave, hvor det er helt afgørende, at de får den nødvendige støtte fra det offentlige side til at løse opgaven.

Beslutningsforslaget pålægger regeringen at lave forberedende kurser svarende til de eksiste-